

GÜN ZİLELİ • Havariler (1972-1983)

İletişim Yayınları 788 • Anı Dizisi 32
ISBN-13: 978-975-05-0006-0
© 2002 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1-7. BASKI 2002-2011, İstanbul
8. BASKI 2016, İstanbul

KAPAK Utku Lomlu
KAPAK FOTOĞRAFI Gün Zileli ve doğan Yurdakul (9 Eylül 1977,
Tepebaşı Gazinosu'nda "Üç Dünya Teorisi" Konferansı)
UYGULAMA Hasan Deniz
DÜZELTİ Seçkin Oktay
DİZİN Emre Bayın
BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46
CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935
Mahmutbey Mahallesi, Deve Kaldırım Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

GÜN ZİLELİ
Havariler
(1972-1983)

i l e t i Ő i m

GÜN ZİLELİ (d. 24 Ekim 1946, Ankara) 1970 yılında, DTCF'nin Felsefe Bölümü'nün 2. sınıfından ayrıldı.1960'lı yıllarda, *Yordam*, *Soyut* gibi edebiyat dergilerinde öyküleri yayımlandı; ayrıca, *Emekçi*, *Aydınlık*, *Proleter Devrimci Aydınlık* dergilerinde görev aldı ve yazdı. TİP, FKF ve Dev-Genç örgütlerinde çalıştı; son ikisinin yönetici organlarında bulundu. 1964 yılının Ağustos ayındaki ilk anti-empyralist gösterilerde gözaltına alındı. 1966 yılındaki anti-empyralist gösterilerden dolayı kısa süre hapis yattı. 1968 ve daha sonrasındaki öğrenci hareketlerinde yer aldı, 1969 yılında kısa süre hapis yattı. 1971-1974 yılları arasında, üç yılı aşkın, Mamak Cezaevi'nde tutuklu kaldı; TÖS, Dev-Genç ve TİHKP davalarından yargılandı. 1970'li yıllarda *Aydınlık*, *Halkın Sesi*, *Bora*, *Türkiye Gerçeği* dergilerinde, daha çok teorik ve siyasi nitelikte makaleler yazdı ve TİKP'in yöneticiliğini yaptı. 1975 yılında, Adana'da, İncirlik Üssü'ne karşı yapılan yürüyüşte tutuklandı ve kısa süre hapis yattı. 12 Eylül'den sonra, TİKP davası dolayısıyla arandı ve on yıl kaçak yaşadı. Bu yıllarda, daha çok Mehmet Gündüz takma adıyla teorik yazılar yazdı; *Ufuklar*, *Saçak* ve *Sosyalist Birlik* dergilerinin çıkartulmasına ön ayak oldu, *Yapıt* ve *Somut* dergilerinde yazdı. 1990 yılının başında yurtdışına çıkıp İngiltere'de siyasi mülteci olarak yaşamaya başladı. Bu yıllarda, roman yazdı ve İngilizceden Türkçeye kitap çevirdi. *Amargi*, *Sosyalizmin Sorunları*, *Yeni Zamanlar*, *Birikim*, *Apolitika*, *Ateş Hırsızı*, *Uç*, *İmlasız*, *Bireyliler*, *Kitap-lık*, *Virgül*, *Köxüz*, *Öteki İsviçre*, *Açık Gazete*, *Özgür Üniversite*, *Haber Cumhuriyeti*, *Devrimci Demokrat* gibi dergi ve internet sitelerinde ağırlıklı olarak kitap eleştirisi yazıları yayımlandı. 2009 yılında Türkiye'ye döndü. İstanbul Özgür Üniversite'de, "Devrimi Yeniden Düşünmek" ve "Komintern ile TKP" konulu seminerler verdi. Yazı ve röportajları, *Aşk ve Devrim* (www.gunzileli.com) adlı bireysel sitesinde de yayımlanmaktadır. Şu anda Yayın Kolektifi bünyesinde çalışmaktadır.

Kitapları: *Bürokrasi ve Sosyalist Demokrasi* (Mehmet Gündüz adıyla, 1990, Kaos); *Anarşizm Bir Devrim Çağrısıdır* (Mine Ege ve Hasan Bakü ile birlikte, 1995, Kaos); *Türkiye... Sosyal Patlamaya Doğru* (İlhan Tekin'le birlikte, 1995, Kaos); *Deniz Orada* (1995, Sel); *Bahar ve Tipi* (1997, Telos); *Yarımla* (2000, Ozan; 2002, İletişim); *Havariiler* (2002, İletişim); *Sapak* (2003, İletişim); *Ev* (2004, İletişim); *Ulusalcılık* (2007, Özgür Üniversite); *Komün* (2007, Yaba); *Stalinizm* (2010, Özgür Üniversite); *Stalin Yargılanıyor* (Oyun, 2010, Kibebe); *Devrimi Yeniden Düşünmek-I* (Fikret Başkaya ile birlikte, 2010, Özgür Üniversite); *Rejimler, Partiler, Kişiler ve "Uluslar"* (2010, Kibebe); *Arnautköy (1954-1964)* (2010, Heyamola); *Sığınmacılar* (2011, İletişim); *Benim Kahraman Köpeklerim* (2012, Özyürek Yayınevi); *Yüreğe Yağan Kar* (öyküler, 2012, Yaba); *Dünyanın Her Yeri Sahne-Erkan Üçel Anısı* (Şule Ayaz'la birlikte, 2012, Kibebe-Yayın Kolektifi); *Muhafazakâr Liberalizm* (2014, İmge); *Haziran Günleri-Gezi Notları* (2014, Büyüdüdağ); *Mevsimler* (2014, İletişim); *Çanlar* (2016, İletişim).

Çeviriler: Abel Paz, *Halk Silahlanınca* (1996, Kaos, 2. baskı, 2011, Kaos-Yayın Kolektifi); Eugenia Ginzburg, *Anafora Doğru* (1996, Pencere); Gilles Dauvé-François Martin, *Komünist Hareketin Güneş Tutulması ve Yeniden Ortaya Çıkışı* (Bora Sarayova adıyla, 1999, Sel); Eugenia Ginzburg, *Anaforun İçinde* (2000, Pencere); Herman Gorter, *Yoldaş Lenin'e Açık Mektup* (Kemal Orcan'la birlikte, 2001, Günizi); Paul Avrich, *Kronstadt 1921* (2006, Versus); E.H. Carr, *Bakunin* (2006, Versus); Jan Valtin, *Karanlığın Ötesinde* (2009, Kibebe); Michael Seidman, *İşçiler Çalışmaya Karşı* (Emine Özkaya ile birlikte, 2010, Boğaziçi Üniversitesi); Margarete Buber-Neumann, *İki Diktatörlük Altında - Stalin ve Hitler'in Mahkûmu* (2012, İmge); Erica Wallach, *Gece Yarısında Aydınlık* (2013, Ayrıntı); Robert Conquest, *Kirov Cinayeti ve Stalin* (2015, h2o); John Steinbeck, *Bitmeyen Kavgâ* (2016, Sel).

KİTABIN ADI ÜZERİNE

1974 yılındaki Genel Aflla dışarı çıkıldığında, sol örgütleri toparlayanlar, *havariler* oldu. Deniz Gezmiş'i görmüş, tanımış, onunla birlikte THKO'yu kurmuş *havariler*, "Halkın Kurtuluşu" (daha sonra Türkiye Devrimci Komünist Partisi -TDKP-) hareketini; Mahir Çayan'ın yakın arkadaşı *havariler*, "Dev-Yol" ve "Kurtuluş" hareketlerini; İbrahim Kaypakkaya'nın çevresinde bulunmuş, onunla birlikte Aydınlık hareketinden kopmuş *havariler* ise, TKP-ML'yi örgütlemeye giriştiler. Aydınlık hareketinin "peygamberi" öldürülmemişti. Bu yüzden biz Aydınlıkçı *havariler*, "peygamber"imizin fiilî yol göstericiliğinde TİKP'yi yeniden örgütlemeye başlarken, "şehit-ata" kültüne uygun bir şeyler aradık tarihte ve TKP'nin kurucularından Şefik Hüsnü'yü bulup, durumu onunla idare etmeye çalıştık. Sovyet yanlılarının, ne "ata"ları, ne "peygamber"leri, dolayısıyla ne de "*havari*"leri vardı. Onlar bu boşluğu, Sovyet Devriminin propagandasıyla, dolayısıyla "ataların atası" Leninin tapıncıyla doldurmak zorunda kaldılar.

"Türkiye devleti" sınırları içinde yaşayan halk kitleleri, büyük çoğunlukla Hıristiyan değildi ama, özellikle Alevi kitlelerde, "zulüm gören ata ya da mürşit" ve "onun ışığını taşıyan *havariler*" geleneği son derece güçlüydü. Türkiye'nin 1970'lerde yeniden hareketlenen toplumsal zemininde, bu gelenek, sol örgütlerin, özellikle Alevi ve taşra kökenli genç nüfusundan güç toplamasında, neredeyse tayin edici bir işlev gördü. *Havariler*, "şehit atanın" en yakınında bulunmuşlardı, dolayısıyla onun "uhrevi" gücünün yeryüzündeki tecessüm etmiş temsilcileri, o "dinsel" ışığın halihazırdaki taşıyıcılarıydılar.

İÇİNDEKİLER

Kısaltmalar.....	9
I. 1972-1974 Çözülüş	11
II. 1974-1976 Havariler	97
III. 1976-1977 Kavşak	187
IV. 1977-1979 Bürokrat	279
V. 1979-1980 Tükeniş	349
VI. 1980-1983 Rücû	453
Ek: Aydınlık gazetesinden Alıntılar	551
Ad Dizini.....	561

Kısaltmalar

AEP	Arnavutluk Emek Partisi
ANAP	Anavatan Partisi
AP	Adalet Partisi
AST	Ankara Sanat Tiyatrosu
Bar-Der-İş	Barsak-Deri İşçileri Sendikası
BP	Birlik Partisi
BTP	Büyük Türkiye Partisi
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
"ÇBS'ciler"	Çizgisi Belirsiz Sosyalistler
ÇKP	Çin Komünist Partisi
Dev-Genç (TDGF)	Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu
Dev-Sol	Devrimci Sol
Dev-Yol	Devrimci Yol
DGB	Devrimci Gençlik Birliği
DGM	Devlet Güvenlik Mahkemesi
DISK	Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DÖB	Devrimci Öğrenci Birliği
DP	Demokrat Parti
DTCF	Dil Tarih Coğrafya Fakültesi
DYP	Doğru Yol Partisi
EKKE	Yunanistanlı Maocu parti
FKF	Fikir Kulüpleri Federasyonu
Gıda-İş	Gıda İşçileri Sendikası
GP	Güven Partisi
HB	Halkın Birliği
HK	Halkın Kurtuluşu
HP	Halkçı Parti
HY	Halkın Yolu
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
İGD	İlerici Gençlik Derneği
İKD	İlerici Kadınlar Derneği
KUK	Kürt Ulusal Kurtuluşçuları
Maden-İş	Maden İşçileri Sendikası
MC	Milliyetçi Cephe
MDD	Milli Demokratik Devrim
MDP	Milliyetçi Demokrasi Partisi
Mem-Der	Memurlar Derneği
MESS	İşverenler Sendikası
MHP	Milliyetçi Hareket Partisi
MİT	Milli İstihbarat Teşkilatı
MKE	Makine Kimya Enstitüsü
MSP	Milli Selamet Partisi

NKVD	Stalin devrindeki Sovyet gizli istihbarat örgütü
ODTÜ	Ortadoğu Teknik Üniversitesi
OYAK	Ordu Yardımlaşma Kurumu
PDA	Proleter Devrimci Aydınlik
PKK	Kürdistan İşçi Partisi
Pol-Bir	Polis Birliği (sağcı polislerin toplandığı dernek)
Pol-Der	Polis Derneği (solcu polislerin toplandığı dernek)
RSDİP	Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi
SBKP	Sovyetler Birliği Komünist Partisi
SODEP	Sosyal Demokrat Parti
TDKP	Türkiye Devrimci Komünist Partisi
TEP	Türkiye Emekçi Partisi
THKO	Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu
THKP-C	Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
THY	Türk Hava Yolları
TİİKP	Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi
TİKB	Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği
TİKKO	Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu
TİKP	Türkiye İşçi Köylü Partisi
TİP	Türkiye İşçi Partisi
TKP	Türkiye Komünist Partisi
TKP-ML	Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist
Toprak-İş	Toprak İşçileri Sendikası
TÖB-DER	Türkiye Öğretmen Dernekleri
TÖS	Türkiye Öğretmenler Sendikası
TRT	Türk Radyo ve Televizyonu
TSİP	Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
UKTH	Ulusların Kaderini Tayin Hakkı
“Üçlü Blok”	HK, HY ve HB gruplarının oluşturduğu ittifaka Aydınlıkçıların taktığı ad
YGB	Yurtsever Gençlik Birliği
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu

I.

1972-74

Çözülüş

Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan'ın idamlarının ağır travmasını daha üstümüzden atamamıştık ki, içeriye çok kötü haberler gelmeye başladı. Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi'ne (TİİKP) karşı geniş çaplı bir tevkifat başlamış, bu tevkifatın sonucunda, birçok militanın yanı sıra, önce örgütün kilit adamlarından olduğunu bildiğimiz Nuri Çolakoğlu, ardından da Doğu Perinçek ve Halil Berktaş yakalanmıştı. Daha da kötüsü, yakalananların çoğunun poliste konuştuğu ve geniş çaplı ifadeler verdikleri haberiydi. Yıldırım Bölge'deki kadınlar hapisanesinden gelen bir haberle derinden sarsılmıştık. Bu habere göre Nuri Çolakoğlu, önce ayakları işkenceden patlayınca kadar direnmiş, ancak daha sonra çözülerek birçok önemli bağlantıyı vermişti. Halil Berktaş, hemen hemen tamamen çözülmüştü. Doğu Perinçek de altmış sayfayı bulan bir ifadeyi imzalamıştı.

Bu haberler bizi yıkmaya yeter de artardı bile. Partinin illegal yayımladığı *Poliste ve Mahkemede Devrimci Tutum* broşürünü halen koğuş eğitimlerinde terennüm edip duruyorduk. Bu broşürdeki "talimatlara" göre, bir devrimcinin, bırakın poliste konuşmasını, adını vermesi bile zül addediliyordu. Özellikle bu broşür bizde öyle bir ruh hali yaratmıştı ki, ya hiç ya da çok az

işkence görerek içeri girmiş olan bizler, yeniden polise düşsek, falaka ve elektrik işkencesi sırasında “Enternasyonal Marşı” söyleyeceğimizi konuşuyorduk aramızda. Sıradan bir militandan böyle bir tutum beklenirken, partinin tepesinde yer alan önderlerin işkenceye çözülmesi ve sayfalarca ifade vermesi, bizim için kesinlikle kabul edilebilecek bir şey değildi.

“Şafakçılar” koğuşu diye adlandırılan 4. Koğuş, tam bir matem havasına bürünmüştü. Hiçbirimizin ağzını bıçak açmıyordu. Her şeyimizi bağladığımız örgütün ağır darbeler yemesi kadar vahim olan, önderliğimizin içine düştüğü durumun onurumuzu fena halde zedelemiş olmasıydı. Şimdi militan arkadaşlara ne diyecek, durumu nasıl izah edecektik?

O sırada Oral Çahşlar 2. Koğuşa verilmişti. Durumu onunla birlikte değerlendirme olanağımız yoktu. Bel fitiğinden rahatsız olduğu için yampiri yampiri yürümek zorunda olan Hasan Yalçın’la, volta sırasında aramızda yaptığımız değerlendirmede bazı sonuçlara varmıştık. Bir kere, yıkılmayacak, geriye kalan “sağlam önderler” olarak sonuna kadar “devrimci tutumu” sürdürecektik. Bunun anlamı, birincisi, konuşanlardan tutuklanıp cezaevine gelenlerin tecrit edilmesiydi. Konuşan kim olursa olsun, kesinlikle tecrit edilecekti. İkincisi, Doğu’nun tutuklanıp cezaevine gelmesi beklenecekti. Ondan, birinci elden bilgi alınacak, söylendiği gibi gerçekten altmış sayfalık bir ifade imzalamışsa, o da tecrit edilecekti. Ama önce, onunla konuşmamız gerekiyordu. Bu doğruysa, “devrimci ilkelerin” hisşından o da kurtulamayacaktı. Üçüncüsü (ki, bu noktada ben daha acul bir tutum içindeydim), eğer Doğu’nun poliste konuştuğu doğruysa, o sırada yeni ortaya çıkmış İbrahim Kaypakkaya muhalefeti ile bağ kurulacak, yola onlarla birlikte devam edilecekti. Bu düşüncemizin temelinde elbette, o sırada Kaypakkaya muhalefetinin fikirlerine hayli olumlu bakmamız yatıyordu. Hattâ diyebilirim ki, Kemalizme karşı tutum konusu başta olmak üzere, birçok konuda onlarla aynı düşünüyorduk. Bir seferinde volta atarken, Hasan’a, fazla vakit kaybetmeden, Kaypakkaya muhalefetiyle hemen bağlantı kurmamızı önerdim. O, bana göre daha ihtiyathıydı. Önerimi kesin ola-

rak reddetmemekle birlikte, Doğu'yu beklememiz gerektiğini söyledi.

Bununla birlikte, Hasan Yalçın, Őimdiden içerideki TIIKP tutuklularının fiili lideri havasına girmiŐti. Aslında “parti hiyerarŐisinde” ben Hasan Yalçın'dan nde geliyordum. Ama “ikinci adam” olmak gibi bir alışkanlık edinmiŐtim bir kere. Ne olursa olsun bundan vazgeemiyordum. Bu yüzden Hasan'ın liderliğe pek gönüllü tavırları karşısında hiç direnmeden yolu ona açtım ve onun “ikinci adamı” rolüne giriverdim hemen. Hasan, Türkiye ğretmenler Sendikası (TS) davasında yargılanan TIIKP taraftarı arkadaŐlarımızdan Hlye Zağyapan aracılığıyla kadınlar kođuŐuna sert talimatlar gönderiyor, kim olursa olsun, “konuşanlardan” er geç hesabının sorulacağını bildiriyordu. Bunun anlamı açıktı. Gerekirse Doğu Perinçek'ten de hesap soracak, onu bile tecrit edecektik, nk “dava” her Şeyin zerindeydi. Hasan, Őimdiden, fiilen partinin birinci lideri durumuna yükseldiğini düŐünüyor olmalıydı.

Bunu söylememin nedeni, sadece Hasan'ın kadınlar kođuŐuna gönderdiği sert talimatlar değildir. Hasan'ın önderliğinde, Őimdiden, polis sorguları tamamlanıp cezaevine gelenlere karşı sert bir tecrit siyaseti uygulamaya baŐlamıŐık bile. Bu uygulamanın ilk kurbanları, bizim koğuşa verilen İzmir'li Hüseyin, Cenap Nuhurat ve 5. Koğuşa verilen Alp Orçun'du.

İlk gelen, Şimdi soyadını ne yazık ki hatırlamadığım İzmirli Hüseyin'di. Aldığımız bilgilere göre poliste üzülmüŐtü. Zaten kendisi de bunu inkr etmiyordu. Derhal tecrit edildi tarafımızdan. KođuŐtakilerin onunla konuŐması yasaklandı. 4. Koğuşun kapı giriŐindeki bir ranzanın st kısmında yatıyordu. Zavalının, kaderine razı olmuŐ bir hali vardı. Yemek yemek ve tuvalete gitmek için inmek zorunda kaldığı ranzasına çıkıyor, kukumav kuŐu gibi sabahtan akşama kadar orada tneyip duruyordu. Öyle mazlum bir hali vardı ki, insanın ona iten içe acımaması mümkün değildi. Ama “davanın selameti” her Őeyden önce geliyordu. Acıma duygularımızı iimize gmyor, ona baaŐımızı çevirip bakmıyorduk bile. Grsnd “ceza” sını! Bir süre sonra koğuşa Cenap Nuhurat geldi. Cenap da bizden “suçu”nun

gerektirdiği karşılığı anında aldı: Tecrit. Cenap, Ankara Sanat Tiyatrosu'nda (AST) tiyatro oyunculuğu da yapmış, entellektüel bir arkadaşı. Poliste başına neler geldiğini oturup doğru dürüst konuşmadık bile. Edindiğimiz bilgilere göre o da poliste çözülmüştü. Bizden hiçbir "ayrıcalık" talep etme durumunda değildi. Bu gibi durumlarda onun entellektüelliği de para etmezdi. "Ceza"sını çekmeliydi. Cenap da kaderine boyun eğmiş görünüyordu. Bizden, tecritin kaldırılması yolunda hiçbir talepte bulunmadı. Sabahtan akşama kadar ranzasında oturup kendi başına bir şeyler okumaya çalıştı.

Alp Orçun'un başına gelen, daha da korkunçtu. Aldığımız bilgilere göre, Alp Orçun, işkencede çözülüp, kendisine bağlı eğitim gruplarını "ele vermiş" ve birçok sempatanın boş yere tutuklanmasına neden olmuştu. Hasan Yalçın, bu tutum karşısında, "devrimci ilkeler" adına gazaba gelmişti. Ben de Alp'in polisteki tutumuna karşı büyük öfke duymama rağmen, Hasan Yalçın'ın gazabının pratik sonuçlarından sonradan haberdar olunca, çok şaşırdım. Hasan Yalçın, herhalde artık örgütün en üst lideri olduğuna iyice inanmış olacak ki, bana da söylemeden, bazı militanlara talimat vererek, Alp Orçun'u cezaevinin tuvaletinde kısıtıp bir güzel dövdürtmüştü. Bu eylemi Hasan Yalçın'ın talimatıyla uygulayan, TÖS sanıklarından Tuncer Gönen'di. Bu dövdürtme olayını duyduğum zaman, hem şaşırdığımı, hem de üzülüğümü çok iyi hatırlıyorum (ama yine eleştirmemiştim). Alp Orçun, tanıdığım arkadaşlardan biriydi. Hafif tombul gövdesi, sevimli yüzü ve yumuşak bakışlarıyla bugün gibi gözümün önündedir. Polisteki tutumu ne olursa olsun, hiçbir zaman karşı tarafa geçmeyecek karakterde bir insandı. Böyle bir tutumu asla hak etmemiştii. Kaldı ki, bu yöntemin hiçbir soruna çözüm getirmeyeceği açıkça ortadaydı. Hasan Yalçın'ın yaptığı, bok yemenin dik âlâsıydı.

Hasan Yalçın'ın bu ve buna benzer tutumları, gemi aزیya almış, sınır tanımaz bir kabadayılık biçiminde devam ediyordu. Ege'de tutuklanan arkadaşlardan Abdurrahman Taşçı'nın, tutuklanmadan önce, Mehmet Ali Zarifoğlu'nun eşi Sumru Altuğ ile kaldığı evde aşk ilişkisi kurduğu yolundaki bilginin bi-

ze ulaşmasının ardından, Hasan Yalçın'ın, Abdurrahman Taşçı'nın da "cezalandırılması" yönünde fetva çıkartması, bu gi-dişin artık ses duvarını aştığının örneğiydi. Bu, "devrimci ilke-ler" denen şeyin, feodal kültürün öğeleriyle iyice sarmaş dolaş- olduğunun net bir belirtisiydi. Ben de kafa olarak Hasan Yal-çın'dan farklı bir konumda değildim. Bu yüzden, bu fetvaya karşı direndiğimi ileri sürmeye falan çalışmayacağım. Ne var ki, bu başıboş kabadayılığın nereye varacağı konusunda ciddi endişelerim vardı. Sanırım başka arkadaşlar da aynı endişeleri taşıyorlardı. Bu endişelerin sonucunda, Abdurrahman Taşçı'ya karşı feodal bir "ceza seferi" düzenlenmesi önlendi.¹ Şimdi dört gözle, esas "suçlu"ları, Doğu Perinçek ve Halil Berktaş'ı bekle-meye başlamıştık. Hele bir cezaevine gelsinlerdi, bizden çeke-cekleri vardı!

Nihayet, günün birinde bu da gerçekleşti. Doğu Perinçek, Halil Berktaş ve Caner Öztaş, tutuklanıp, Deniz'lerden boşala- n "Arka-Hücreler"e kondular ve 4. Koğuşun önündeki hava- landırmada zuhur ettiler. Sert ve keskin yüz hatlarımızla, avlu- da voltalayan Doğu ve diğer arkadaşlara şöyle bir baktık ve nö- betçilerin yasaklamalarına rağmen onlarla bir iki kelime konu- şup işin aslını astarını öğrenmeye çalıştık. Anlatsınlardı baka- lım dertlerini. Onları dinledikten sonra ne yapacağımızı çok iyi biliyorduk biz!

Ne var ki, kısıtlı koşullarda da olsa Doğu'yla yüz yüze gel- mek, ruh halimizde belli bir değişikliğe yol açmakta gecikme- di. Doğu, bizim koğuşun penceresine yaklaştığı zamanlar, ya- nındaki volta arkadaşıyla konuşuyormuş gibi yaparak, yük- sek sesle, bize bazı mesajlar aktarmayı başarıyordu. Bu mesajla- ra göre, kendisi, polise "hiçbir" bilgi vermemişti. Yalnızca, baş- ka arkadaşların verdiği bilgilerin bir kısmını onaylamak zorun-

1 Uzun yıllar sonra İngiltere'de görüştüğüm arkadaşım Ercan Enç, bana bu ola- yın daha korkunç boyutlarını hatırlattı. Ercan'ın anlattığına göre, ben Ercan'a, "bu olayı 'temizlemesi' için Abdurrahman Taşçı'nın kendini öldürmesine ka- rar verildiğini" bildirmişim, Ercan da bu karara karşı çıkmış. Yani, "infaz", "zanlı"nın kendi eliyle uygulanacakmış. Böylesine saçma ve zalimce bir kara- rı unutmamı, belleğin, hatırlanması acı veren kötü şeyleri "kayıtlardan silme- sine" yormaktan başka bir izah bulamıyorum.